

Colofon

Datum 2 juni 2025

Afdeling Lectoraat Modelleren van Maatschappelijke Impact

Auteur Anouk Visser, MSc.

Inhoudsopgave

1	Definiëring aandeel	4
2	Niveaus en percentages aandeel.....	6
3	Verdeling van de winst – wie draagt wat bij?	7
4	Afwegingscriteria aandeel	9
5	Doorlooptijd baat	10
5.1	Advies.....	10
5.2	Werkstraf.....	10
5.3	Toezicht.....	10
6	Beoordeling aandeel per type per baat	11
7	Dankwoord	14
8	Literatuur	15

1 Definiëring aandeel

Hoeveel invloed heeft de reclassering op een individu? Dat is de vraag die wordt beslecht in deze memo. Dat betreft dus niet de vraag óf er sprake is van verandering (die vraag wordt in verschillende inhoudelijke deelrapporten behandeld), maar in welke mate de reclassering (mede)verantwoordelijk is voor die (eventueel waargenomen) verandering.

Wanneer reclassenten ten tijde of vlak na reclasseringsbemoeyenis een verandering op één of meerdere leefgebieden laten zien, dan is het aannemelijk dat de reclassering van invloed is geweest. Op een N=1 casus is dit niet altijd met zekerheid te zeggen, maar wanneer over grote groepen reclasseringscliënten een trend zichtbaar is, dan wordt dit meer aannemelijk.

Welk aandeel van de verandering de reclassering zich precies kan “toe-eigenen” is niet met zekerheid te zeggen. Niet op groepsniveau, maar ook niet op individueel niveau. Stel het is zichtbaar dat meer reclassenten een vorm van betaald werk vinden ten tijde van reclasseringstoezicht of daarna. Het kan goed zijn dat gesprekken met een reclasseringswerker hebben bijgedragen aan de motivatie hiervoor. Het kan echter ook zijn dat een familielid of iemand anders uit het netwerk een handreiking doet of iemand enthousiasmeert voor andere keuzes in het leven. Ook kan het zijn dat een andere partij in de veiligheidsketen hier bewust of onbewust een rol in heeft gespeeld. En zo zijn meerdere scenario's en redenen te bedenken waarom iemand in beweging komt.

Toch vraagt de opzet van een maatschappelijke kosten-batenanalyse wel om een (inschatting van) het percentage waarop een organisatie van invloed is. In eerdere berekeningen is daarom gekozen voor 10%, dit is destijds gekozen op basis van herhaald recidiveonderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC). Recidivepercentages voor mensen die onder andere een detentiestraf hebben gekregen liggen daar rond 47% en recidivepercentages voor mensen die onder andere een ondertoezichtstelling hebben gekregen liggen rond de 35% (Verweij, Tollenaar, Teerlink & Weijters, 2021)¹. Ondanks dat Verweij et al. (2021) benadrukken dat de recidivepercentages niet met elkaar vergeleken mogen worden door overlap in onderzoeksgroepen en sterk uiteenlopende achtergrondkenmerken van de onderzoeksgroepen, was dit destijds de beste indicatie voor de impact van reclasseren door gebrek aan ander Nederlands (wetenschappelijk) onderzoek op deze schaal. Het verschil tussen beide percentages in de terugkerende studie van het WODC schommelt tussen de 10 en 15%, voorzichtigheidshalve is destijds voor 10% gekozen. Deze behouden keuze is op zijn plaats omdat de reclassering soms ook een rol vervult bij detentiestraffen én omdat er ook andere partijen betrokken zijn bij verschillende typen straffen.

Voor eerdere berekeningen ten behoeve van het bepalen van de maatschappelijke waarde, is het percentage van 10% standaard gebruikt als aandeel van de reclassering. Dit betrof alle veranderingen bij alle (sub)groepen en op alle leefgebieden. Omdat sindsdien een typologie is ontwikkeld (Visser, Roeland, Stegink, Linnenbank & Németh, 2022) waarbij 15 verschillende groepen zijn onderscheiden met ieder een eigen *readiness to change*, is de verwachting dat de invloed van de reclassering niet voor iedere subgroep hetzelfde is. Bovendien is de realistische aanname dat de reclassering op sommige leefgebieden meer invloed uitoefent dan op andere leefgebieden (Visser & Stegink, 2025). Hieronder wordt met meer precisie uitgewerkt hoeveel invloed de reclassering (mogelijk) heeft op verschillende

---

¹ Weergegeven percentages betreffen de recidivepercentages voor het jaar 2017. Beide getallen betreffen de gecorrigeerde percentages. Figuur 14 en figuur 22 uit het rapport van Verweij, et al. (2021) laten de trendlijnen over meerdere jaren zien met geobserveerde en gecorrigeerde tweejarige algemene recidivepercentages

subgroepen binnen de reclassering op de diverse leefgebieden. Bovendien wordt ingegaan op de percentages en de onderbouwing hiervoor die zijn gebruikt in de laatste berekeningen (Németh, *et al.*, 2025).

2 Niveaus en percentages aandeel

De aanname is dat de invloed van de reclassering niet in iedere situatie en voor iedere subgroep hetzelfde is. Om deze reden is het van belang dat verschillende niveaus van invloed worden vastgesteld. Bij deze maatschappelijke kosten-batenanalyse is gekozen voor een drietrap: verwachte kleine mate van invloed (ten opzichte van het gemiddelde), verwachte gemiddelde mate van invloed en verwachte grote mate van invloed (ten opzichte van het gemiddelde). Er is gekozen voor een drietrap (in plaats van bijvoorbeeld een tweetrap, viertrap of vijftrap), om verschillende redenen. Allereerst gaat de reclassering (in de data die wij tot onze beschikking hebben) uit van drie niveaus van toezicht. De mate van inzet is hieraan gekoppeld en daarmee is er dus ook een onderscheid op drie niveaus ten aanzien van inzet en intensiteit. De keuze om geen gebruik te maken van meer niveaus heeft ook te maken met het voorkomen van het creëren van een schijnzekerheid. Betrokken onderzoekers willen niet de schijn wekken dat er sprake is van een absoluut, onomstotelijk percentage. Op basis van geformuleerde criteria (zie *Afwegingscriteria*) kan worden ingeschat of er sprake is van een kleine, gemiddelde of grote mate van invloed. Onderscheid op meer niveaus kan schijnzekerheid creëren.

Drie verschillende niveaus dus, maar welke percentages horen daarbij? Volgens de hierboven beschreven redenering zou een aandeel van 10% een goed gemiddelde zijn. Echter is behoefte aan een meer uitgebreide wetenschappelijke basis voor het bepalen van passende percentages. Verschillende studies onderbouwen de effectiviteit van reclasseren ten opzichte van andere alternatieven zoals opsluiten (Caudy, Tillyer & Tillyer, 2018; Mears & Cochran, 2018). Bovendien is de effectiviteit van reclasseren zichtbaar in een reeks verschillende landen en onder verschillende definiëringen van zowel reclasseren als recidive (Smith, Heyes, Fox, Harrison, Kiss & Bradbury, 2018; Yukhnenko, Wolf, Blackwood & Fazel, 2019). Onderzoek in Noorwegen naar de effectiviteit van detentie ten opzichte van elektronische monitoring met intensieve begeleiding laat een reductie in recidive van 15% zien voor de groep die begeleiding en monitoring ontvangt (t.o.v. de detentie groep) (Andersen & Telle, 2022). Australisch onderzoek vergelijkt verschillende recidive uitkomstmaten van mensen die uit detentie komen en mensen die onder toezicht staan bij de reclassering. Mensen die begeleid worden door de reclassering worden 17,5% minder vaak opnieuw veroordeeld, plegen 24% minder vaak een nieuw gewelds-, vermogens-, of serieus drugsdelict en worden 18,2% minder vaak opnieuw vastgezet dan mensen die uit detentie komen (Ooi & Wang, 2021).

Op basis van bovenstaande studies is de eerder gekozen 10% een behouden indicering van de invloed van de reclassering. Studies laten zien dat dit percentage wellicht iets te behouden is, daarom wordt het nieuwe middenpunt (verwachte gemiddelde mate van invloed) vastgesteld op 12,5%. Om inzicht te krijgen in de gevoeligheid van de hier gekozen waarden wordt in de maatschappelijke kosten-baten analyse een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd. Dit wordt gedaan middels een bandbreedte in de maatschappelijke kosten-baten analyse, waarbij er sprake is van een onder- en bovengrens (een kleine mate van invloed en een grote mate van invloed). Op basis van bovenstaande percentages uit andere studies wordt een verwachte grote mate van invloed vastgesteld op 17,5% en een verwachte kleine mate van invloed op 7,5%.

Tabel 1. Definitieve percentages ter bepaling van de invloed van de reclassering op een reclassent

Kleine mate van invloed (t.o.v. het gemiddelde)	7,5%
Gemiddelde mate van invloed	12,5%
Grote mate van invloed (t.o.v. het gemiddelde)	17,5%

3 Verdeling van de winst – wie draagt wat bij?

In de CBS microdata wordt gekeken naar de periode van drie jaar voor de start van reclasseringsinzet, tot drie jaar na de start van de reclasseringsinzet. Voor veel variabelen is een trend te zien, waarbij in de drie jaar voor start bij de reclassering een afnemende mate van welzijn en welvaart is en in de periode na de start van reclasseringsinzet een toenemende mate van welzijn en welvaart (o.a. het aantal mensen met betaald werk, het aantal mensen met stabiele woonruimte en de hoogte van het inkomen uit werk). Gezien de omvang van de reclasseringspopulatie en de stabiliteit van deze trendlijnen over verschillende leefgebieden en factoren heen, lijkt de conclusie realistisch dat de reclassering een positieve invloed heeft.

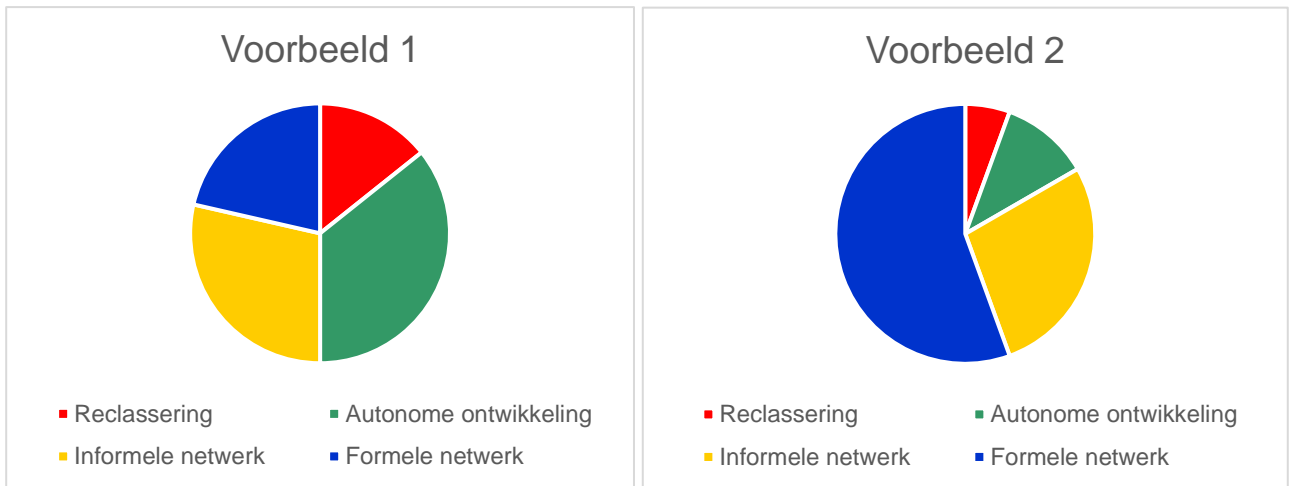
De waargenomen verandering kan echter niet enkel worden toegeschreven aan de inzet van de reclassering. Zo kunnen andere partijen in de veiligheidsketen een rol hierin hebben gespeeld. Zo kan het handelen van politie en rechterlijke macht van invloed zijn geweest op het gedrag van reclassenten (formele netwerk). Daarnaast is het ook zo dat een groot deel van de mensen die bij de reclassering terecht komt, mogelijk ook zonder inzet van de reclassering voor ander gedrag had gekozen (autonome ontwikkeling). Het kan zijn dat het eigen netwerk daar een helpende rol in heeft gehad (informele netwerk). Of dat er al hulpverleners aanwezig waren die de reclassent ongeacht inzet van de reclassering sowieso verder hadden geholpen (formele netwerk).

Het kan goed zijn dat deze genoemde elementen reeds aanwezig waren voor de start van de reclasseringsinzet. Daarmee zou in een simpele redenering gesteld kunnen worden dat de veranderingen na de start van de reclassering volledig tot het aandeel van de reclassering behoren. Echter, bij uitstek heeft de reclassering een activerende, sturende en verwijzende rol. Dit houdt in dat zij onder andere door de inzet van motiverende gespreksvoering, de reclassent nadrukkelijk willen uitnodigen om zelf tot nieuwe inzichten en gedrag te komen. Bovendien kijkt de reclassering kritisch naar het informele netwerk rondom een reclassent en probeert waar mogelijk de positieve, helpende relaties te bevorderen, en de invloed van niet-helpende relaties te minimaliseren. Daarnaast probeert de reclassering, indien nodig en/of wanneer dit nog niet het geval is, samen met een reclassent de juiste hulpverlening op te starten. Dit wordt veelal gedaan door organisaties buiten de reclassering, die op hun beurt hun eigen invloed hebben op de mate van welzijn en welvaart van een reclassent.

De reclassering heeft dus zowel een directe als een indirecte invloed op de mate van welzijn en welvaart van een reclassent. Naast het aandeel van de reclassering, kan een eventuele verandering deels worden toegeschreven aan:

- De autonome ontwikkeling: bewuste of onbewuste inzet van ander gedrag door de reclassent ingegeven door intrinsieke motivatie tot verandering (al dan niet gestimuleerd door motiverende gespreksvoering en verwachting van belangrijke anderen);
- Het informele netwerk: familie, vrienden, kennissen en andere reguliere sociale contacten (al dan niet gestimuleerd door de reclassering);
- Het formele netwerk: één of meer betrokken (hulp)organisaties (al dan niet opgestart na verwijzing door de reclassering).

De exacte verdeling zal per persoon verschillen, ter illustratie zijn twee voorbeelden opgenomen (figuur 1). In de volgende paragraaf gaan we in op de elementen die zijn meegenomen in de afweging of sprake is van een kleine, gemiddelde of grote invloed van de reclassering.

Figuur 1. Voorbeeld aandeelverdeling tussen betrokken partijen.

4 Afwegingscriteria aandeel

De ontwikkelde typologie van reclassenten die onder toezicht staan (Visser, Roeland, Stegink, Linnenbank & Németh, 2022), wordt gebruikt als basis om de mate van invloed van de reclassering te bepalen. Daarbij worden bovenstaande concepten (figuur 1) ten aanzien van autonome ontwikkeling, informele en formele hulp meegenomen.

De mate van *individuele readiness to change*, zegt iets over mate waarin autonome ontwikkeling al dan niet te verwachten is. Wanneer iemand een gebrekkig probleeminzicht heeft, niet in staat is om op een gezonde manier met tegenslagen om te gaan en (nog) niet gemotiveerd is voor verandering, wordt de invloed van de autonome ontwikkeling op laag geschat, tegelijkertijd kan dit wel betekenen dat al meerdere andere partijen betrokken zijn en dat er dus een relatief grote invloed is van het formele netwerk (figuur 1; grafiek rechts).

De mate van *contextuele readiness to change*, zegt iets over mate waarin het informele netwerk al dan niet van steun en invloed kan zijn bij het veranderen van gedrag. Waarbij de aanname is dat wanneer voornamelijk sprake lijkt te zijn van steunende contacten, dit zich vertaalt in meer invloed van het informele netwerk (en visa versa). Een lage mate van contextuele readiness is ook een indicator voor meer inzet van het formele netwerk (Visser, et al., 2022).

Naast de mate van invloed op een reclassent, is ook gekeken naar de mate van inzet die de reclassering pleegt op verschillende thema's. Wanneer slechts beperkt wordt ingezet op een leefgebied, kan logischerwijs niet verwacht worden dat de mate van invloed daar zeer groot is. Dit deel van de redenering is voor reclassenten die enkel een advies en/of werkstraf krijgen essentieel, omdat informatie over hun individuele readiness to change en hun contextuele readiness to change ontbreekt. De informatie uit het rapport Inzet en Kosten (Tabel 6. *Aandeel met minimaal één toezichtsdoel op de leefgebieden per type*, Visser & Stegink, 2025) is gebruikt als indicator voor mate van inzet van de reclassering op verschillende leefgebieden.

In hoofdstuk 6 is per type, per leefgebied een definitieve indeling in categorie van invloed te vinden (kleine invloed, gemiddelde invloed, grote invloed). Deze zijn vastgesteld naar intercollegiaal overleg tussen betrokken onderzoekers en individuele, onafhankelijke beoordeling per onderzoeker.

5 Doorlooptijd baat

Als er sprake is van verandering, hoe lang is het dan geoorloofd om een deel van deze verandering toe te schrijven aan de inzet van de reclassering? Dit verschilt per functie van de reclassering, op basis van enkele datapunten en logische redentatie. Waarbij het streven is om de impact in ieder geval niet te overschatten.

5.1 Advies

Wanneer de reclassering advies uitbrengt aan justitie, dan kan dit gevolgen hebben voor de beslissing die genomen wordt ten aanzien van bijvoorbeeld de strafafdoening, voorzetting van een eventuele straf, behandeling of training die een reclassent moet volgen of de op te leggen geboden of verboden. Dit contact is relatief kort, ten behoeve van het opstellen van een advies. Hoewel de inzet van de reclassering hier essentieel kan zijn voor het verloop van de komende jaren in iemands leven, gebeurt het ook met regelmaat dat dit advies niet of slechts ten dele wordt verwerkt in de besluitvorming. En omdat het slechts een kort contactmoment betreft, worden eventuele veranderingen die plaatsvinden in één jaar na de start van de reclasseringsbemoeyenis (ten dele) toegekend aan de inzet van de reclassering.

5.2 Werkstraf

Reclassenten die een werkstraf volgen zijn gemiddeld zes tot negen maanden bezig met hun werkstraf. Er is sprake van een wachttijd van enkele maanden voordat mensen met een werkstraf kunnen beginnen. Bovendien heeft een werkstraf een beperkte mogelijkheid om nog enkele maanden na afloop van invloed te zijn. Het kan bijdragen aan een dag/nachtritme, structuur, arbeidsvaardigheden, discipline en inzicht in delictgedrag. Omdat het een relatief intensieve periode betreft voor enkele maanden, worden eventuele veranderingen die plaatsvinden in de twee jaar na de start van reclasseringsbemoeyenis (ten dele) toegekend aan de inzet van de reclassering.

5.3 Toezicht

Voor de reclassenten onder toezicht wordt gerekend met een doorlooptijd van drie jaar. Toezichthouders zijn gemiddeld iets meer dan twee jaar betrokken bij reclassenten. Voor sommige typen is dit 30 maanden, voor de meeste typen ligt het gemiddelde aantal maanden betrokkenheid rond de 25/26 maanden. Het kan echter enkele maanden duren voor een toezicht daadwerkelijk start. De nawerking van een toezicht na afronding van een toezicht is voorzichtig ingeschat wellicht nog relevant voor enkele maanden tot een jaar. Afhankelijk van de impact van gespreksvoering, de versterkte netwerkcontacten en de stabilisering van het leven. Omdat het meerdere, intensieve contactmomenten betreft over een langere periode, worden eventuele veranderingen die plaatsvinden in de drie jaar na de start van reclasseringsbemoeyenis (ten dele) toegekend aan de inzet van de reclassering. Drie jaar wordt ook teruggevonden in onderzoek als een passende tijdsperiode (Mears & Cochran, 2018; Durose, Cooper & Snyder, 2014).

6 Beoordeling aandeel per type per baat

Ieder geïdentificeerd type heeft een eerste algemene beoordeling gekregen tijdens een intercollegiaal overleg tussen betrokken onderzoekers en individuele, onafhankelijke beoordeling per onderzoeker (tabel 2).

Tabel 2. Aandeel van de reclassering o.b.v. de 3 pijlers

Type	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17a	17b	17c
Aandeel	G	M	G	K	M	M	M	K	M	K	M	M	G	G	M	M	M	M	M

K=kleine mate van invloed t.o.v. het gemiddelde; M=gemiddelde mate van invloed; G=grote mate van invloed t.o.v. het gemiddelde.

Vervolgens zijn individuele beoordelingen toegevoegd per baat, te weten:

- Veiligheidszorg, baat A (tabel 3);
- Schade, baat B (tabel 3);
- Participatie, baat C (tabel 4);
- Inkomen en schulden, baat D (tabel 5);
- Wonen, baat E (tabel 5);
- Gezondheid, baat F (tabel 6);
- Kwaliteit van leven, baat G (tabel 7);
- Vertrouwen in het rechtssysteem, baat H (tabel 7).

Naast iedere baat staat ook het aantal jaar dat de baat wordt meegeteld.

De baat *Kwaliteiten van leven (G)* houdt dezelfde beoordeling als tabel 2 aan, omdat er geen beschikbare data is om anders te oordelen. De baat *Productie werkstraffen (C5)* koppelen we direct aan de inspanning van de reclassering en daarvoor gemaakte kosten. De baat *Vertrouwen in het rechtssysteem (H)* slaan we niet om naar persoonsniveau maar betreft een baat direct gekoppeld aan het bestaan van de drie reclasseringsorganisaties.

Tabel 3. Aandeel en doorlooptijden baat Veiligheidszorg (A) en Schade (B)

Type	Veiligheidszorg (A)	n jaar	Schade (B)	n jaar
1	G	3	G	3
2	M	3	M	3
3	G	3	G	3
4	K	3	K	3
5	M	3	M	3
6	M	3	M	3
7	M	3	M	3
8	M	3	M	3
9	M	3	M	3
10	K	3	K	3
11	M	3	M	3
12	M	3	M	3
13	G	3	G	3
14	G	3	G	3
15	M	3	M	3
16	M	3	M	3
17a	M	2	M	2
17b	M	1	M	1
17c	M	2	M	2

K=kleine mate van invloed t.o.v. het gemiddelde; M=gemiddelde mate van invloed; G=grote mate van invloed t.o.v. het gemiddelde.
Tabel 4. Aandeel en doorlooptijden baat Participatie (C)

Type	Opleidingen (C1)	n jaar	Werk (C2/C3/C4)	n jaar
1	G	3	G	3
2	M	3	M	3
3	G	3	G	3
4	K	3	K	3
5	M	3	M	3
6	M	3	M	3
7	M	3	M	3
8	K	3	K	3
9	M	3	M	3
10	K	3	K	3
11	M	3	M	3
12	M	3	M	3
13	G	3	G	3
14	G	3	G	3
15	M	3	M	3
16	K	3	K	3
17a	M	2	M	2
17b	M	1	M	1
17c	M	2	M	2

K=kleine mate van invloed t.o.v. het gemiddelde; M=gemiddelde mate van invloed; G=grote mate van invloed t.o.v. het gemiddelde.

Tabel 5. Aandeel en doorlooptijden baat Inkomen en schulden (D) en Wonen (E)

Type	Inkomen en schulden (D)	n jaar	Wonen (E1/E2)	n jaar
1	M	3	K	3
2	M	3	M	3
3	G	3	G	3
4	K	3	K	3
5	G	3	M	3
6	G	3	M	3
7	M	3	M	3
8	K	3	K	3
9	M	3	M	3
10	K	3	K	3
11	M	3	M	3
12	G	3	G	3
13	G	3	G	3
14	G	3	G	3
15	M	3	K	3
16	K	3	K	3
17a	M	2	M	2
17b	M	1	M	1
17c	M	2	M	2

K=kleine mate van invloed t.o.v. het gemiddelde; M=gemiddelde mate van invloed; G=grote mate van invloed t.o.v. het gemiddelde.

Tabel 6. Aandeel en doorlooptijden baat Gezondheid (F)

Type	Fysieke gezondheid (F1)	n jaar	Mentale gezondheid (F2)	n jaar
1	K	3	G	3
2	M	3	G	3
3	M	3	G	3
4	K	3	M	3
5	K	3	G	3
6	M	3	G	3
7	K	3	G	3
8	K	3	M	3
9	K	3	G	3
10	K	3	K	3
11	M	3	G	3
12	M	3	G	3
13	M	3	G	3
14	M	3	G	3
15	K	3	M	3
16	K	3	G	3
17a	K	2	K	2
17b	K	1	K	1
17c	K	2	K	2

K=kleine mate van invloed t.o.v. het gemiddelde; M=gemiddelde mate van invloed; G=grote mate van invloed t.o.v. het gemiddelde.

7 Dankwoord

Met dank aan bijdragen van dr.ir. Attila Németh, Michel Linnenbank, MSc., Mijneke Roeland, MSc., drs. Martine Stegink, dr. Laura Doornkamp en Douwe Duijnsteek en andere collega's van Saxion. Verder speciaal dank aan de leden van de *Kenniskring Waarde van Reclasseren* die diverse malen hebben meegedacht.

8 Literatuur

Andersen, S. N., & Telle, K. (2022). Better out than in? The effect on recidivism of replacing incarceration with electronic monitoring in Norway. *European journal of criminology*, 19(1), 55-76.

Caudy, M. S., Tillyer, M. S., & Tillyer, R. (2018). Jail versus probation: A gender-specific test of differential effectiveness and moderators of sanction effects. *Criminal Justice and Behavior*, 45(7), 949-968.

Durose, M., Cooper, A. & Snyder, H. (2014). *Recidivism of Prisoners Released in 30 States in 2005*. Washington,

Mears, D. P., & Cochran, J. C. (2018). Progressively tougher sanctioning and recidivism: Assessing the effects of different types of sanctions. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 55(2), 194-241.

Németh, A., Visser, A., Linnenbank, M., Roeland, M., Doornkamp, L. & Duijnste, D. (2025). De maatschappelijke waarde van reclasseren in Nederland. *Een MKBA naar het werk van de reclassering*. Deventer: Hogeschool Saxion

Ooi, E.J. & Wang, J.J. (2021). *The effect of parole supervision on recidivism*. Crime and Justice Bulletin (245). Sydney: NSW Bureau of Crime Statistics and Research.

Smith, A., Heyes, K., Fox, C., Harrison, J., Kiss, Z., & Bradbury, A. (2018). The effectiveness of probation supervision towards reducing reoffending: A rapid evidence assessment. *Probation Journal*, 65(4), 407-428.

Verweij, S., Tollenaar, N., Teerlink, M. & Weijters, G. (2021). Recidive onder justitiabelen in Nederland. *Verslag over de periode 2008-2020*. Den Haag: Wetenschappelijke Onderzoek- en Documentatiecentrum.

Visser, A., Roeland, M., Stegink, M., Linnenbank, J.H.M. & Németh, A. (2022). Typologie reclassenten. *Ten behoeve van een MKBA*. Deventer: Hogeschool Saxion.

Visser, A. & Stegink, M. (2025). Inzet en kosten van reclasseren. *Een uitwerking op typeniveau*. Deventer: Hogeschool Saxion

Yukhnenko, D., Wolf, A., Blackwood, N., & Fazel, S. (2019). Recidivism rates in individuals receiving community sentences: A systematic review. *Plos one*, 14(9), e0222495.